

ENKELE WEETJES OVER HET FEEST VAN MARIA LICHTMIS

Op 2 februari vierden we de Opdracht van de Heer, ook wel Lichtmis genoemd. Wat vieren we dan precies? En waarom doen we dat met pannenkoeken?

Waarom valt Lichtmis altijd op 2 februari?

Het feest verwijst naar een gebruik ten tijde van Jezus. Volgens de joodse wet moest een pasgeboren jongen 40 dagen na de geboorte naar de tempel worden gebracht om aan het volk te worden getoond (meisjes pas na 80 dagen) en te worden opgedragen aan God. De correcte benaming is dan ook 'Feest van de Opdracht van de Heer'.

Tel 40 dagen vanaf de geboorte van Jezus, die we vieren op 25 december, en je komt uit op 2 februari.

Wat vertelt de Bijbel over de opdracht van Jezus destijds?

We vinden het verhaal van de opdracht van Jezus bij evangelist Lucas. Die vertelt dat Maria en Jozef naar Jeruzalem kwamen om het kind daar aan God op te dragen. In de stad woonde een zekere Simeon, die van de Heilige Geest de belofte gekregen had dat hij niet zou sterven vooraleer hij de Messias had gezien. Hij staat Maria en Jozef al op te wachten in de tempel en herkent die belofte in het kind. Daarop looft hij God met beroemd geworden woorden:

Nu laat u, Heer, uw dienaar in vrede heengaan, zoals u hebt beloofd. Want met eigen ogen heb ik de redding gezien die u bewerkt hebt ten overstaan van alle volken: een licht dat geopenbaard wordt aan de heidenen en dat tot eer strekt van Israël,

uw volk. (Lc 2,29-32)

Hij zegent Maria ook en zegt: Deze jongen zal velen in Israël ten val brengen of laten opstaan. Hij zal een omstreden teken zijn. Ook door uw ziel zal een zwaard gaan – en zo zal onthuld worden wat er in veler harten omgaat.

In de tempel was er ook een oude vrouw en profetes, met de naam Hanna. Ook zij herkent in Jezus het Licht van de wereld.

Wat is het belang van dit feest?

Herkend als Redder door twee diepgelovige mensen, wordt de ware identiteit van dit kind hier opnieuw geopenbaard. Deze keer niet in een stal of open veld zoals toen aan de drie wijzen (feest van de Openbaring, 6 januari), maar wel in de tempel van Jeruzalem, het hart van het jodendom.

Die volgorde van openbaring – eerst aan de wereld en daarna pas 'binnenkerkelijk' – is niet toevallig. Simeon zegt het goed: dit kind is licht voor allen!

Waar komt de naam Maria-Lichtmis vandaan?

Jezus wordt door Simeon herkend als het Licht dat straalt voor alle volkeren. Dat verklaart al een deel van de naam. En -mis staat vanzelfsprekend voor de misviering.

Dat er nog 'Maria' aan werd toegevoegd, verwijst naar de mariale invulling van het feest tot aan de hervorming van het Tweede Vaticaans Concilie. Niet Maria stond centraal, wel de openbaring van Christus als licht voor alle volkeren. De nieuwe naam luidde voortaan dus: Feest van de Opdracht van de Heer.

De populaire benaming blijft echter koppig hangen, ook in allerlei oude weerspreuken:

Lichtmis donker, met regen en slijk, maakt de boeren rijk. Lichtmis donker, de boer een jonker.

Met Lichtmis triestig weer is goed voor boer en heer.

Waarom eten we pannenkoeken met Lichtmis?

Dat wordt op twee manieren verklaard. 2 februari was vroeger één van de twee dagen waarop de platelandsbevolking van werk of hoeve kon veranderen – de andere dag was 11 november (Sint-Maarten). Dat werd 's avonds gevierd met een soort haardkoeken, die later evolueerden naar pannenkoeken.

De vorm en kleur van de pannenkoeken worden daarnaast gezien als een verwijzing naar de zon en dus naar het licht (en dat licht is dus Christus).

Die culinaire folklore vind je terug in een oude spreuk: Op Lichtmis is er geen vrouwken zo arm, of zij maakt haar panneken warm.

Wat gebeurt er in de kerk rond Lichtmis?

De mis begint met de zegening van kaarsen en een lichtprocessie, symbool voor de intrede van Christus als het Licht der Wereld in de Tempel van Jeruzalem. Tijdens de processie klinkt de Lofzang van Simeon, het Nunc dimittis.

Ouders van dopelingen uit het voorbije jaar worden expliciet uitgenodigd in de kerk. Vaak krijgen ze iets symbolisch mee naar huis, een kruik of kaartje, dat een jaar

lang in de kerk bewaard werd ter herinnering aan de opname van het kind in de geloofsgemeenschap. Lichtmis is echt een feest om te beleven met kinderen.

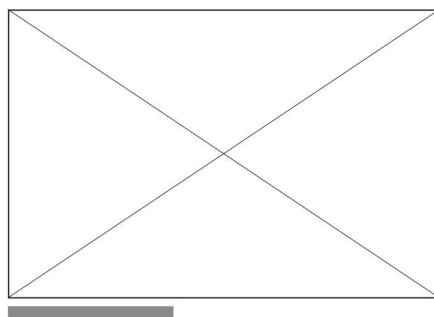
Wat heeft Lichtmis te maken met het godgewijde leven?

Paus Johannes-Paulus II stelde in 1997 de Werelddag van het Godgewijde leven in en koos daarvoor 2 februari, aangezien religieuzen hun leven op hun beurt helemaal opdragen aan God. Het is een dag van herbronning voor religieuzen en van gebed om roepingen voor de hele kerkgemeenschap. In de Sint-Pietersbasiliek in het Vaticaan gaat de paus voor in een avondmis met en voor religieuzen.

Hoe leeft de Opdracht van de Heer voort in kunst en cultuur?

Ich habe genug, de geliefde cantate van Johann Sebastian Bach, heeft het Feest van de Opdracht van de Heer als onderwerp. Ze is geschreven voor een basstem, vanuit het standpunt van de oude Simeon die 'voldaan' is na het zien van Jezus in de tempel.

gepubliceerd op www.kerknet.be op zondag 30 januari 2022

Colofon

DIENST PAROCHIEBLADEN
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 30
dienst.parochiebladen@kerknet.be

ALGEMENE REDACTIE
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 40
redactie.kerkenleven@kerknet.be
secretariaat.kl@kerknet.be
www.kerkenleven.be

PUBLICITEIT
Trevi plus bvba
Meerlaan 9, 9620 Zottegem
09 360 48 54 • fax 09 367 49 88
katrien.lannoo@treviplus.be
www.treviplus.be

Copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren. **KERK & leven** is een uitgave van Kerk en Media vzw

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Herman Cosijns

Diocesane redactie Aartsbisdom
Filip Ceulemans, 03 202 84 35,
filip.ceulemans@kerknet.be
Tony Dupont, 011 23 08 80,
tony.dupont@kerknet.be
Frederik de Merodestraat 18, 2800 Mechelen

ABONNEMENTEN
Philippe Nachtergaele
P. Nollekensstraat 145,
3010 Kessel-Lo
philippe.nachtergaele@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-ANTONIUS
Leo Swinnen
Platte-Lostraat 202,
3010 Kessel-Lo
gsm 0496 214 614
leo.swinnen@telenet.be

REDACTIECONTACTPERSOON
DON BOSCO
Gilberte Havet
Grensstraat 79,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 45 87
gilberte.havet@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-FRANCISCUS
Herman Van Overbeke
Kasteelstraat 58,
3330 Korbek-Lo
tel. 016 250593 gsm 0474 893766
hv.overbeke@telenet.be

EINDREDACTIE FRANDO
Leo Page
Verenigingstraat 21
3010 Kessel-Lo
tel. 016 252151 gsm 0479 508178
leopage42@gmail.com

CONTACTADRESSEN
DON BOSCO
Jef Wauters,
Cristianlaan 43,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 58 92 gsm 0485 06 30 38

SINT-ANTONIUS
Mathieu Voets, Volhardingslaan 30,
3001 Heverlee (0475/675667)
Parochiesecretariaat: Léon Schreursvest 33,
3001 Heverlee

SINT-FRANCISCUS
Parochiesecretariaat
Tiensesteenweg 190,
3001 Heverlee
Open op dinsdag en donderdag
van 09.30 u. - 11.30 u.
Het kan nuttig zijn vooraf te bellen
op 016 25 04 59
of liefst op **0492 319215**

VIERINGEN

Woensdag 22 februari 2023
20 u. Aswoensdagviering met
Pastorale zone in de kerk van Lin-
den - info hiernaast.

SINT-FRANCISCUS
Zondag 19 februari 2023
7de zo dh jaar
10 u. Woord en communiedienst
Intentie Modest Goossens (†16/2/16)
Voorganger: Lieven Dries
Lector: Gaston Eysermans
Zang: Franciscuskoor
Orgel: Herman Baumers

Zondag 26 februari 2023
1ste zo van de vasten
10 u. Eucharistieviering
Intentie Pieter Coen (†22/2/1987)
Intentie voor de fam. Van Den
Bergh-Janssens Eduard, Bernardi-
ne en Luc
Voorganger: Zonepastor Rony Tim-
mermans
Lector: François Barrette
Zang: Guy Saenen
Orgel: Anna Rusakova

SINT-ANTONIUS
Zondag 19 februari
7de zondag door het jaar
20.30 u. viering met koor- en sa-
menzang
Voorganger: pater Fons Swinnen SJ
Assistent: Mieke Vanhooymissen
Lector: Liliane Wagemans
Homilie: pater Fons Swinnen SJ
Beelden: Leo Swinnen

Zondag 26 februari
1ste zondag in de veertigdagentijd
11 u. viering met koor- en samen-
zang
Voorganger: Mathieu Voets
Assistent: Mieke Vanhooymissen
Lector: Hilde Sinap
Homilie: Mathieu Voets
Beelden: Leo Swinnen

DON BOSCO
Vieringen in 2023 om 10.30 u.
zo 19 febr. - 7e zondag door het jaar
zo 26 febr. - 1e zondag veertigdagen-
tijd
zo 12 maart - 3e zondag veertigda-
gentijd
zo 6 maart - 5e zondag veertigda-
gentijd
zo 2 april - Palmzondag
do 6 april - Witte Donderdag
vr 7 april - Goede Vrijdag
zt 8 april - PAASWAKE 20u

KALENDERBLAADJE

De genade van God. ‘Alleen dank zij de genade ben ik wat ik ben, zegt Meester Eckhart in zijn eerste brief van St-Paulus aan de Corinthiërs. ‘En zijn genade is niet zonder uitwerking gebleven. Integendeel, ik heb harder gezwoegd dan elke andere apostel, maar niet op eigen kracht. God was met mij.’ Zoals God de Eerste Beweger (schepper, animator) van de natuur is, zo schept Hij ook vrije impulsen naar zichzelf en naar alle goede dingen. Genade maakt de mens vrij om alles met Gods hulp te kunnen doen, werkend met de genade als met een instrument dat erbij hoort. Zo bereikt de wil de vrijheid door de liefde. Je wordt zelf liefde, want de liefde verenigt zich met God
Meester Eckhart – Uit de 1ste brief van St-Paulus aan de Corinthiërs (1 Cor.15.10)
Meditatief366

DE DIGITALE 40-DAGENRETRAITE 2023 VAN DE JEZUÏETEN

www.40dagenretraite.org

Rechtvaardigheid en vrede omhelzen elkaar is de titel van de digitale 40-dagenretraite in 2023. De retraite gaat op Aswoensdag (22 februari) van start en eindigt met Pasen. Het is de achttiende digitale retraite van de jezuïeten. Er zullen zo'n 20.000 mensen aan deelnemen. De teksten zijn geschreven door jezuïet Wigbert Molenaar.

Enkele citaten van deelnemers aan de vorige digitale retraite:
“De digitale retraite heeft structuur aan mijn bidden gegeven en het ordende mijn innerlijk leven.”
“Een zinvolle begeleiding om op gestructureerde wijze gebed in te plannen én vol te houden.”
“Ik deed de retraite samen met mijn

man. En het heeft mooie gesprekken opgeleverd.”
“Kom niet tot werkelijk mediteren maar zo'n dagelijkse speldenprik doet me goed: een klein moment van aandacht en bezinning.”

Hoe deelnemen?
Je kunt je voor deze gratis digitale retraite inschrijven via **www.40dagenretraite.org**.

Deelnemers van de digitale retraite krijgen dagelijks een gebedsmail met bijbelteksten, meditatieve vragen, citaten en technische gebedstips. Het geheel vormt een innerlijke reis om de 40-dagentijd en het Paasfeest intenser te beleven.
Een productie van ignatiaansbiddens.org
ignatiaansbiddens.org verzorgt jaarlijks twee digitale retraites, tijdens de advent en de 40-dagentijd. Ons doel is mensen te helpen in hun gebed tijdens de speciale tijden in het kerkelijk jaar. Om zich meer bewust te worden van Gods aanwezigheid in hun leven.

Aswoensdagviering in de kerk van Linden

Woensdag 22 februari starten wij als pastorale zone KesseLinde de vasten met een gezamenlijke **Aswoensdagviering in de kerk van Linden**. De viering start om 20 u.

Op **Aswoensdag** horen wij de oproep van Joël op om terug te keren naar de Bron waaruit alle leven komt. Deze ommekeer is een opdracht voor iedereen. Samen moeten wij het tij keren. Mattheus nodigt uit om te delen, te bidden en te vasten. Het is van binnen dat wezenlijke veranderingen ontstaan. Inkeer en onderzoek, ommekeer en verandering van levensstijl ontkiemen en rijpen van binnen.

Wij worden dus opgeroepen. We hebben tijd en luwte nodig om tot inzicht te komen, om een breed draagvlak te creëren voor die nieuwe samenleving, zonder ongelijkheid. Broederlijk delen gaat met ons op weg in deze periode om ons de nodige inzichten te geven.

Wil je graag met de auto naar deze viering? In iedere parochie is er iemand die je mag contacteren om dit transport te realiseren:

Blauwput
parochiesecretariaat:
hhartkessello@gmail.com
Bovenlo
Monique Peeters 0486 90 99 01 -
monipe45@gmail.com
Linden
secretariaat 016/62 08 06
sint.kwinten.linden@kerknet.be
Sint-Antonius
Caroline Van Audenhoven
0476 39 79 02
carolineva@telenet.be
of Mathieu Voets 0475 67 56 67
mathieu.voets@telenet.be
Sint-Franciscus
Lieven Dries 0479 53 96 58
Lieven.Dries@telenet.be
Don Bosco
Majo Werrebrouck
majo.werrebrouck@kuleuven.be
+32 497 11 97 29
Vlierbeek
0471 73.12.68 of
vlierbeekparochie@gmail.com

Kom jij mee starten met de aswoensdagviering?
Hopelijk tot dan.

Katrien Rombouts
GSM: 0498 84 10 43
katrien.rombouts@hotmail.com

Het leven van een rechtvaardig mens

De lamp onder de korenmaat - C. Dare

Uit de Don-Boscoviering van zo 5/2/2023 - 5de zondag door het jaar

Waarom komen wij samen? De basis is dat wij hier naar toe komen om verhalen en teksten uit de Bijbel te horen en ons te bezinnen, ons te laten inspireren door het leven van Jezus en zijn leerlingen. Wat vertellen die oude teksten ons echt? En wat kunnen wij ervan maken? Het gaat er om dat wij worden opgeroepen tot solidariteit met iedereen, brood om te delen en zorg voor de mens om je heen, de zorg voor moeder aarde... God, Gij die het licht geroepen hebt: zon en maan voor dag en nacht en de sterren om onze koers op te richten. Breng uw licht in deze wereld opdat de duisternis wijkt. Gij die het daglicht geschapen hebt: laat ons niet alleen in het duister. Hoor ons roepen om een nieuwe dageraad voor deze wereld. wees hier aanwezig, licht in ons midden. Kom en daag op, vlam van ons leven. Wees hier aanwezig, licht van de morgen. Wees onze toekomst, dat wij herleven. Wees hier aanwezig, licht van de avond en maak deze aarde tot een huis van goedheid en vrede.

Jesaja 58, 7-10: (Dichter bij de tijd

naar C. Leterme)

Dit zegt God: Als je brood deelt met wie honger heeft, arme zwervers een dak boven het hoofd geeft, kleding aan wie er geen heeft, en niet wegloopt als je voor je broer kunt zorgen... Dan zal je licht doorbreken zoals de zon de nacht verdrijft. Als je alle lasten uit je midden wegdoet, en geen vinger meer bedreigend uitsteekt en geen valse aanklachten indient en je aan iemand die honger heeft, geeft wat jezelf graag zou willen en je iemand die verdrietig is gaat troosten dan doet je licht de duisternis verdwijnen, en de nacht zal een heldere middag zijn. Zo spreekt God.

Psalm 112: Het leven van de rechtvaardige (uit de Bijbel in Gewone Taal, p. 999-1000)

Matteüs 5, 13-16: Zout en licht (uit de Bijbel in Gewone Taal, p. 1526). Jezus zei tegen zijn leerlingen: 'Julie zijn het zout in deze wereld. Zout heeft een sterke smaak. Maar als het zijn smaak verliest, kun je het niet opnieuw zout maken. Dan is het waardeloos en wordt het weggegooid. Jullie zijn het licht in deze wereld. Een stad op een berg is voor iedereen zichtbaar. Niemand zet een brandende lamp onder een emmer. Je zet een lamp juist hoog. Dan schijnt het licht voor alle mensen in huis. Zo moeten ook jullie een licht zijn en schijnen voor alle mensen. Dan zien ze de goede dingen die jullie doen. En dan zullen ze jullie hemelse Vader eren.'

Duiding

Zout. Als je daarover nadenkt dan kunnen we wel een aantal functies bij bedenken. Want zout maakt dorstig, maar het geeft ook smaak aan het eten. En zout maakt ook schoon, het zuivert. Uiteraard gaat het hier niet om de smaak van het eten maar is het beeld dat wordt opgehangen meer literair. Wij worden uitgenodigd om zout voor anderen te zijn.

Jullie zijn het zout en jullie zijn het licht. Er staat niet: Jij. Maar jullie! Zout en licht ben je samen! Want we vullen elkaar aan. Elk heeft zijn talent en zo vul je elkaar aan en ben je samen bezig om als zout nieuwsgierig te maken en smaak te geven. Ben je samen bezig om het licht te laten schijnen als gemeenschap. De problemen nemen toe; niet alleen op financieel gebied maar op het gebied van zorg. Mensen willen langer zelfstandig wonen, maar aan de andere kant wordt er flink bezuinigd op het gebied van de zorg. We hebben deze week de beelden gezien van de betoging in Brussel voor de zorg. Sommigen onder jullie waren er ook. Er zal steeds meer een beroep gedaan worden op ons als vrijwilligers. Zo kunnen we samen iets doen en betekenen voor de mensen om ons heen. Samen dat zout en dat licht zijn. Jezus kwam om te dienen. En dat is wat wij allemaal mogen laten zien. Jij mag iets van God laten zien. Iets van Zijn liefde doorgeven in woorden en in daden. Laat zo je licht schijnen voor de mensen. Leven als een rechtvaardige mens is nogal een oproep. Jullie zijn het zout van de aarde, jullie zijn het licht aan de wereld. Die twee beelden maken ons duidelijk dat het geen mooie woorden zijn voor Jezus. Wij worden opgeroepen om een voorbeeld te zijn om te doen wat gedaan moet worden. Het is geen pretentieuze oproep, het is een oproep om je niet weg te steken achter allerlei redenen maar er wordt een serieuze inspanning gevraagd om mee te doen. En we staan niet alleen, we worden gesteund door iedereen die diezelfde oproep heeft gehoord en die keuze heeft gemaakt. Het gaat in het evangelie van vandaag om aanwezig zijn onder de mensen en in de wereld waarin we leven. Het gaat er om dat wij als leerlingen en volgelingen van Je-

zus, als christenen dus, de heilzame aanwezigheid van God zelf zichtbaar en tastbaar maken voor de mensen om ons heen. Het hoeft niet groots te zijn om Jezus te volgen. Het onmogelijke wordt niet gevraagd. Maar wel dat we ons inzetten, dat we zout zijn voor anderen en zo bijdragen aan een betere wereld. Zorgzaam voor moeder aarde. Dat is de opdracht die we krijgen en we kunnen het samen doen.

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in God die de aarde schiepals een huis van vrede voor de mensen waar Hij in ons midden zou wonen. Die de mensen heeft gemaakt tot wat ze zijn, om van elkaar te houden en licht te zijn waar het duister is. Zijn licht scheen in de wereldin Jezus van Nazaret, mens van vlees en bloed. Hij liet ons zien wie God is, wat goed en rechtvaardig is. Het kwaad in de wereld liet Hem sterven, maar Hij stond op: bij God heeft de dood niet het laatste woord. Ik geloof in de Geest die werkt in iedere mensom te leven in het rijk van God. Hij geeft ons het echte leven, mens te zijn voor Gods gezicht. Ik geloof met anderen, samen zijn wij op weg naar Gods wereld, waar de dood niet meer zal zijn. Zo zij het. Amen.

Voorbeden

Om Uw Licht bidden wij. Voor wie gekwetst zijn in hun waarde, geraakt in hun eergevoel, beschaamd in hun vertrouwen. Voor hen die zichzelf niet kunnen vinden, die ziek zijn van onrust en niet thuis kunnen komen bij zichzelf. Voor de mensen die elkaar niet meer kunnen bereiken of die elkaar uit het oog verloren zijn. Om Uw Licht bidden wij. Voor wie zich eenzaam en verlaten voelen, voor wie ziek zijn en voor hen die hun toekomst bedreigd zien. Dat we ook hier in deze gemeenschap onze krachten verzamelen om te groeien in zorg voor elkaar.

Om Uw Licht bidden wij, in deze wereld waarin mensen elkaar zo vaak het licht in de ogen niet gunnen. Deze wereld waarin zoveel mensen ten onder dreigen te gaan aan het zinloze geweld van een uitzichtloze oorlog. Om Uw vrede bidden wij.

Acclamatie: Dan komt de dag, dat wij licht en water, aarde en mens bevrijden. Dan komt de dag, dan zal het zijn, alles, alles voor allen.

Zegen:

Ik bid en wens en hoop dat er altijd licht mag zijn in jullie ogen om steeds het goede in elkaar te ontdekken en elkaar te blijven zien zo goed als nieuw. Ik bid om licht in jullie harten om er ruimte in te scheppen en plaats te maken voor zeer velen in wereldwijde solidariteit. Moge er licht zijn in jullie gedachten om altijd te komen tot nadenken en eerlijke besluiten. Licht in jullie huizen: dat er vriendschap en gastvrijheid heerst vooral voor wie in het donker dwaalt en nergens meer een uitweg weet. Licht in jullie dagelijkse omgang met elkaar om niet doeleloos en onvindbaar te zijn voor wie jullie hulp nodig heeft en niet weg te lopen van wat jullie te doen staat. Moge er licht zijn in al jullie werk en engagement, dat jullie zorg en bekommernis oude en jonge mensen zou helpen om meer mens te worden. Moge het licht van de gerechtigheid en vrede steeds meer over de wereld schijnen vanuit jullie strijd en jullie verzet. Moge er licht schijnen vanuit jullie barmhartigheid en mededogen voor alle mensen op de vlucht of in andere nood en ook voor ons hier samen – dat wij het lichtje zijn dat blijft branden. Bedankt alvast voor het licht dat jullie willen zijn voor deze wereld. God zegene en beware jullie allen. Hij make jullie tot een zegen voor elkaar en voor anderen. Samengesteld door Majo Lector: Agnes - Organist: Herman

TUSSENDOORTJE EN DON BOSCO MEDEDELINGEN

En laat ons omhelzen

— stevig als het kan —, alles wat ons lief is, maar ook vreemd. Als een overhalen om samen voor en niet tegen. **En laat ons omhelzen,** mens voor mens voor mens, er is zoveel dat ons verbindt, te veel om bang te blijven voor wat verschilt. **En laat ons omhelzen,** als een schoon gebaar, een groot en menselijk geloof dat haat nooit haat verslaat. *Geert De Kockere*

Met Pasen is er alleen een viering op zaterdagavond. De Paaswake is om 20u.

Vredesmanifestatie

Zondag 26 februari om 13u in Brussel Noord: vredesmanifestatie **'Stop de oorlog in Oekraïne'** Meer dan 30 organisaties – waaronder Pax Christi - van het platform 'Europa voor Vrede en Solidariteit' roepen op. In hetzelfde weekend zullen er in verschillende Europese hoofdsteden manifestaties plaatsvinden on-

der de noemer **"Europe4Peace"**. Het is dan een jaar geleden dat Rusland Oekraïne binnenviel. Het platform roept op tot een onmiddellijk staakt-het-vuren en onderhandelingen. De oorlog in Oekraïne kost te veel levens. Het is de verantwoordelijkheid en de plicht van staten en volkeren om zich in te zetten voor de escalatie en onderhandelingen te steunen. Voor het Oekraïense volk, maar ook voor de mensheid en de planeet, die onder deze oorlog lijden. De oorlog slokt de politieke aandacht en middelen op die nodig zijn voor een rechtvaardige en duurzame toekomst.

Oproep van de Betoging

1. Rusland uit Oekraïne. Stop de oorlog. Wij veroordelen de Russische agressie tegen een soeverein land als een ernstige schending van het VN-Handvest. Hoewel de ondertekenaars van deze oproep verschillende analyses hebben van het conflict, roepen ze Rusland en Oekraïne eensgezind op tot een onmiddellijk staakt-het-vuren en tot vredesonderhandelingen. Wij staan achter degenen die de logica van oorlog verwerpen, in

Oekraïne, in Rusland en overal ter wereld. 2. Solidariteit met mensen die oorlog ontvluchten. Wij willen onze solidariteit betuigen met het Oekraïense volk en al degenen die onder de oorlog lijden. Wij veroordelen het geweld tegen burgers en de oorlogsmisdaden. Iedereen die een oorlog ontvlucht moet een waardig onthaal krijgen. Gewetensbezwaarden hebben het recht op asiel. 3. Voor een actieve vredesdiplomatie en ontwapening. Wij verwerpen een beleid dat gebaseerd is op confrontatie en verlenging van de oorlog. De voortdurende escalatie van de oorlogsslogica, ook vanuit België en Europese landen, heeft steeds rampzaligere en mogelijk apocalyptische gevolgen. Zo vergroot de oorlog het risico op het gebruik van kernwapens. Een wereldwijd verbod op kernwapens is dringend noodzakelijk. Wij roepen op tot een actief vredesbeleid. Alle diplomatieke middelen moeten worden aangewend om een escalatie op gang te brengen en de strijdende partijen tot een staakt-het-vuren te bewegen met het oog op onderhandelingen die naar een

rechtvaardige en duurzame vrede leiden. 4. Samen op een veilig Europees continent Wij willen dat er opnieuw gewerkt wordt aan een systeem van collectieve en ondeelbare veiligheid. Wij vragen een nieuwe veiligheidsarchitectuur die gebaseerd is op het beginsel dat veiligheid niet ten koste van anderen mag worden nagestreefd. Wij verwerpen de instrumentalisering van de oorlog om de militaire budgetten in een reeds overbewapende wereld aanzienlijk te verhogen. Ontwapening moet opnieuw het doel worden. 5. Investeren in het sociale, de rechtvaardigheid en het milieu Wij maken ons zorgen over de sociale, economische en ecologische gevolgen van oorlog. Het zijn altijd de mensen en de planeet die de prijs betalen van oorlogen die onze leiders in stand houden. In plaats van de militaire budgetten te verhogen, moeten we meer investeren in de sociale bescherming, de openbare diensten en de ecologische transitie.

Trappist André Louf was een van de bekendste Westerse monniken van de 20ste eeuw. Hij is een echte landmeter van de innerlijkheid. In zijn boek 'De innerlijke mens' zijn een aantal onuitgegeven teksten van zijn hand gebundeld. Zijn hele leven lang was André Louf zelf een rusteloze pelgrim op weg naar zijn eigen hart. Hij neemt ons mee naar de ongekende diepte die schuilt in elke mens, naar de ontdekking van het gebed dat de hele tijd al in ons plaatsvindt. Geniet van de extra korting die je ontvangt, als je het boek aankoopt in de maand februari. Je betaalt nu € 22,50 i.p.v. € 25 voor een boek van 176 bladzijden. Meer info via www.halewijn.info

LEIVES IN OKRA SF - Deel 1 - Hoe ontstaat een dialect?

Op maandag 9 januari 2023 werd bij OKRA Sint-Franciscus geklonken op het nieuwe jaar en zorgden Flory Vloebergs en Eddy Brubers voor animo met het Leuvens dialect.

Hoe ontstaat een dialect? Over het ontstaan van dialect (ook wel streektaal genoemd) is niet zoveel bekend. Wel zijn er teksten uit de middeleeuwen (tussen 1200 en 1300 na Christus) in het Brabants, Limburgs en Vlaams gevonden. Sommige Bruggelingen claimen dat de bakermat van het dialect in het Venetië van het Noorden ligt. Dat er tegenwoordig nog dialecten bestaan, is eigenlijk een klein wonder. De dialecten zijn niet in hun oorspronkelijke vorm gebleven en door de opkomst van het ABN veel van afgesleten. Iemands herkomst kan je er nog altijd goed aan afhoren.

Hoeveel dialecten er precies zijn is moeilijk te beantwoorden. Gissingen mikken op 2.000 dialecten. Gelukkig is het cliché dat wie een dialect spreekt minderwaardig is van de tabellen verdwenen. Een standaardtaal is doorgaans uit één of meerdere dialecten (regionale varianten) ontstaan.

De academie voor het Leuvens dialect stelt zich voor! De dynamische voorzitter, Flory Vloebergs en de fotograaf-verteller Eddy Brubers zijn de vaandeldragers van de academie van 't Leives. De bijzonder actieve Leuvense Academie laat het niet aan haar hart komen dat dialecten in Vlaanderen onder druk staan. Ze promoot het Leuvens met de nodige gezelligheid en kwinkslagen. De vereniging bestudeert het Leuvense dialect (woordgebruik, uitdrukkingen, evolutie,) houdt de kennis en het gebruik ervan in

stand, en moedigt dat met allerlei initiatieven aan: publicaties (waaronder een woordenboek van het Leuvens), een jaarlijks spektakel 'de Leivense achterneun' en vooral gezellige bijeenkomsten. De voertaal die men hier spreekt is het Leuvens. In een nokvolle Stadsschouwburg organiseert de academie een quiz gevolgd door een toneelstuk in het Leuvens opgevoerd en geschreven door Flory Vloebergs. Een jaarlijkse goed bijgewoonde klassieker is ook de mis in de Sint-Pieterskerk waar kerkgangers en niet kerkgangers samen de Leuvense mis uit volle borst meezingen. Wanneer de voorganger het Leives kraakte was Louis Tobback er als de kippen bij om gratis bijles te geven. De maandelijkse nieuwsbrief staat in voor de actualiteit. Wie herinnert zich niet de sketches van 'mijnheer André (Vandeputte) op ROB en de leerrijke bijdragen en geschriften

van Paul Reekmans. Rik Uytterhoeven begeleidde veel wandelingen in zijn Begijnhof. Ere burgemeester Louis Tobback draagt het Leuvens hoog in zijn vaandel en is een gevierde gastspreker.

Leuvenslexicon.

Een woordenboek dat 59 gezegden bevat, 721 woorden en 11 opmerkingen. Alle woorden zijn toegevoegd door de bezoekers. Als niet autochtone Leuvenaar zal ik mij beperken tot die woorden die mij het meest in de oren hebben geklonken.

Gezegden

- **Broeders der christelijke scholen:** slabberdoekskes (school)
- **dit is allemaal jaloezie:** das allemoë zjaloezenettegoat en biskandoëse
- **dat is een heel domme man/vrouw:** diene / diejes te stoem om aan een koei heur gat goan HOLA te

roepe
- **die is nogal ijdel:** doa ieevel jaare on eir gat
- **een goed lief vinden:** ne goe ie scheir doen
- **hij is bang:** ei eet een eit in ze gat
- **hij is overleden, hij is dood:** oe ès Piej Kiek , oe eij zenne paraplie toegetrokke
- **hij kwam niet opdagen op zijn bruiloft:** hij roufte
- **hij zit meer bij zijn vriend dan bij hem thuis:** oë ie nen toois en nen tonzend
- **ik ga er van door:** 'k zen schampavie
- **ik heb erge hoofdpijn:** ik em ne kop gelak nen blisiejmer
- **je bent zo nieuwsgierig:** euve neis krult wei
- **ze is zwanger:** zei teige nen hoek van een ronne tofel geloepe

Vervolgt volgende week met **“Leivense woorden”**

UNIVERSITEIT DERDE LEEFTIJD LEUVEN

**OVERZICHT PROGRAMMA
TWEDE SEMESTER 2022-2023**
Dinsdag 21 februari 2023 **Stress in de buik: wisselwerking tussen hersenen en darmen**

Prof. Tim Vanuytsel – KU Leuven.-Faculteit Geneeskunde – TARGID

Dinsdag 28 februari 2023 **Eenzaamheid: een probleem van alle tijden en van alle leeftijden**

Prof. Luc Goossens – KU Leuven.-Faculteit Psychologie en Pedagogie – OE Schoolpsychologie en Ontwikkeling in Contex

Dinsdag 07 maart 2023 **Diversiteit in de zorg: de arts onder de toren van Babylon**

Prof. Birgitte Schoenmakers – Faculteit

Geneeskunde – Academisch Centrum voor Huisartsengeneeskunde

Dinsdag 14 maart 2023 **Borstkanker bij jongen oud**

Prof. Hans Wildiers.-Faculteit Geneeskunde.- Laboratorium Experimentele Oncologie

Dinsdag 21 maart 2023 **Het Metaversum: fictie of (virtuele) realiteit?**

De impact van technologie op onze manier van leven, werken en dromen.

Dhr. Frederik Dooms – Country Lead – Google Marketing Platform

Dinsdag 28 maart 2023 **Goede zorg voor mensen met dementie**

Em. Prof. Chantal Van Audenhove

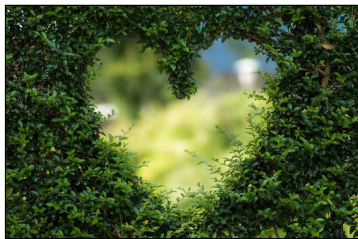
BROEDERLIJK DELEN TOT IEDEREEN MEE IS

Klimaat. Armoede. Oorlog. Energie. De ene crisis is nog niet voorbij of daar is de volgende al. Toeval? Allesbehalve. De onstiltbare honger van ons economisch model drijft mens en planeet voorbij hun grenzen. De effecten laten zich overal voelen. Extreme weersomstandigheden, stijgende voedselprijzen en hoge energiekosten zijn ook bij ons dagelijkse kost geworden. Tegelijk wordt duidelijk dat de lasten ongelijk verdeeld zijn, niet enkel bij ons, maar ook verder van huis. Gelukkig is er een alsmaar grotere groep bewuste burgers die met een kritische blik naar de wereld kijkt en beseft dat het anders moet. Meer nog, we komen op straat en laten onze stem klinken. De hamvraag is hier wel: hoe lang houden we het vol? Na alle luide protesten en gedurfde acties, is er nog maar weinig structureel veranderd. Integendeel, het slechte nieuws stapelt zich op. Ook krijgen we van mondige pessimisten voortdurend te horen dat iedere poging tot verandering hopeeloos is.

Je zou je voor minder afvragen: echt het verschil maken, kan dat? Wij met Broederlijk Delen geloven van wel. Wij zijn een activistische beweging die streeft naar een duurzame wereld zonder ongelijkheid. Een beweging met delen en hervredden als vreedzame strijdwapens.

Een beweging die solidariteit en soberheid hoog in het vaandel draagt. Ook voor christenen is dit een pertinente vraag. Jaarlijks, in de veertigdagentijd, worden we opgeroepen om terug te keren naar de bron waaruit wij leven. Profeten en evangelisten houden het ons elke zondag opnieuw voor: oude structuren moeten losgelaten worden om een nieuwe samenleving mogelijk te maken. Een samenleving waarin delen en herverdelen de hefboom zijn tot een ‘goed leven’ voor iedereen. Een samenleving waarin solidariteit de maatstaf is. Een samenleving waarin leven met genoeg het uitgangspunt is. Op die manier is het perfect mogelijk om het evenwicht te herstellen. Het antwoord is dus JA. Terugkeren naar die bron helpt ons inzicht te krijgen in wat werkelijk is en mee te strijden voor een wereld zoals Jezus ons toont. Zo worden wij, net als Hij, activist. We nodigen iedereen uit om deel te worden van de 25%-revolutie; om delend en herverdelend, het tij te keren, op te staan en mee te bouwen aan deze samenleving zoals God ze bedoeld heeft. Bedankt voor jouw tijd en energie. Veel inspiratie en een mooie vastenperiode gewenst. Wouter Vandenhove, voorzitter en Lieve Herijgers, directeur Broederlijk Delen

WAT WEET JIJ OVER VALENTIJN?

14 februari was de feestdag van alle geliefden én van de meest gecommmercialiseerde heilige, Sint-Valentijn. Het antwoord op al je Valentijnvragen lees je hieronder.

Wie was de historische Valentijn?

Eerlijk gezegd, dat is ingewikkeld. We weten dat paus Gelasius in het jaar 496 een feestdag instelde voor Sint-Valentijn op 14 februari. Een 5-tal mensen met dezelfde naam komt in aanmerking, van wie er twee mogelijk samenvallen in 1 persoon, bisschop Valentinus van Terni. Hij werd rond het jaar 268 onthoofd op bevel van keizer Claudius II, omwille van zijn geloof. Zijn relieken bevinden zich in de Sint-Valentinusbasiliek in Terni.

Wat heeft de oorspronkelijke Valentijn met de liefde te maken?

Waarschijnlijk niets. In een heel kort verhaal over Valentinus in de Gouden legende (middeleeuwse verzameling van heiligenlevens) staat enkel dat hij de dochter van zijn cipier genas van blindheid en dat hij geëxecuteerd werd. Verder weten we weinig of niets met zekerheid. Pas in de moderne tijd begonnen verhalen te circuleren die de oorspronkelijke bisschop Valentinus in verband brengen met de liefde. Zo zou hij soldaten en hun geliefde in de echt verbonden hebben tegen de wil van keizer Claudius II. Die belegde nogal eens een veldslag en verkoos ongehuwde soldaten die gefocust waren op de strijd en niet op de liefde, zo luidt het in die versie.

Toch werd de feestdag van Valentijn al vroeger gekoppeld

aan de liefde. Hoe kwam dat? Mogelijk zat het begin van de lente daar voor iets tussen. In de 14de eeuw schreef Geoffrey Chaucer in zijn gedicht Parliament of Fowls (Parlement van vogels) de versregel: For this was on seynt Volantynys day / Whan euery bryd comyth there to chese his make (Want dit was op Sint-Valentijnsdag / Als elke vogel daar zijn maatje komt kiezen) Een andere verklaring heeft te maken met een heidens vruchtbaarheidsfeest rond diezelfde datum. Jongens en meisjes trokken op de vooravond lootjes. De winnaars waren voor een jaar met elkaar verbonden. Paus Gelasius verbood het feest in de 5de eeuw (dat is een feit) maar mogelijk overleefde het in een afgezwakte versie, waarbij het gekoppeld werd aan de naam van de heilige van die dag, Valentinus. Hoe dan ook, het eerste bewaarde gedicht waarin een geliefde ‘Valentijn’ wordt genoemd, dateert van 1415. De auteur was de op dat moment 21-jarige hertog Karel van Orléans. Zijn Valentijn was de piepjonge Bonne van Armagnac die op haar 11de aan hem uitgehuwelijkt was. Karel schreef zijn gedicht als krijgsgevangene in de Tower of Londen, waar hij verbleef tot aan zijn dood.

Hoe wordt Valentijn in de kerk gevierd?

Heel wat geloofsgemeenschappen halen Valentijn aan om alle vormen van liefde te vieren. Jubilarissen worden eens in de bloemetjes gezet of er wordt een speciale gebedsdienst gehouden. Enkele jaren geleden verwelkomde paus Franciscus op 14 februari 20.000 koppels voor een audiëntie op het Sint-Pietersplein in Rome. Hij greep de feestdag van Sint-Valentijn aan om koppels in een duurzame relatie te waarderen en te bemoedigen. In Amoris Laetitia (De vreugde van de liefde) noemt paus Franciscus Valentijn een dag die pastorale kansen biedt (AL 208).

Hoe ontstond het commerciële Valentijn?

In 1537 maakte koning Henry VII

van Valentijn een officiële feestdag. Geïnspireerd door auteurs als William Shakespeare begonnen mensen hun geliefden romantische verzen toe te sturen. Rond 1850 begon een zekere Esther Howland een succesvol zaakje met Valentijnskaarten.

Engelse migranten brachten deze prille traditie naar de Verenigde Staten. Van daaruit verspreidde het steeds commerciële feest zich geleidelijk in Europa. In België en Nederland is Valentijn sinds de jaren 1990 niet meer weg te denken uit papierzaken, horeca, bakkerijen en zo meer.

Wie schreef de allereerste Valentijnskaart?

We schreven al dat, volgens de Gouden legende, Valentinus de dochter van een cipier genas van blindheid. Wat niet in de legende staat, maar er wel vaak bij verteld wordt, is dat het wonder gebeurde toen de dochter een briefje van de bisschop in ontvangst nam met een gele bloem en de tekst: Van *Valentinus*. Dat het eerste Valentijnskaartje dus van een bisschop kwam, moet toch met een korreltje zout genomen worden. Of suiker.

Wie is Cupido en wat heeft hij te maken met Valentijn?

Cupido is de Romeinse naam voor de Griekse god Eros. Gewapend met een boog en een pijlkoker gevuld met zowel gouden pijlen om begeerte op te wekken als loden pijlen om afkeer te ontketenen, sloeg Eros toe in de harten van goden en sterfelingen en speelde met hun emoties.

In de Hellenistische periode werd Cupido steeds meer afgebeeld als een ondeugend kind. De 19de-eeuwse Victorianen maakten er een engelachtige versie van, waarmee ze de eerste Valentijnskaarten illustreerden. En zo nestelde Cupido zich als een schattig engeltje in het collectieve geheugen.

gepubliceerd op www.kerknet op 12 februari 2022

bronnen: *Histoires / Collector's Weekly / Wikipedia / heiligen.net*